

савремена
руска поезија

05

МИХАИЛО ГАЛОВИЋ
Noli me tangere,
икона, 2016

*Из руске књижевности
Савремена руска поезија*

Изабрао и са руског превео Анђелко Заблаћански

Живот

Кад бисмо га упрегли као рагу
Да нас само сећањима вуче,
До тишине на последњем прагу,
Где нит сребро не мота у клупче...

савремена
руска
поезија

Нови дан памти тек то што не беше:
Јарке снове – светлост из даљине;
Прошлост се не враћа ни да нас очеше
Док на њу гледамо с висине.

Живот – то је бол у чекању среће,
Живот – то је тражење себе –
Страст и спокој – дрхтав пламен свеће,
Избор за мене или за тебе

Живот или смрт – почетак је само;
О, небо мило не зови ме рано,
Не желим да срце заћути тамо –
Још желим и волим све животом дано.

Тајни зов

евгеније
капустин

Постоји тајни зов
И туга тајна.
Знам: они су – почетак свих стазица;
И само бол је последица,
Када без снова,
Ни прошлост није бајна.

Али, постоји љубав,
И оно што је над нама.
Знам: не може бити друго, јаче,
Када и нада плаче,
Но васкрсни убав
И дај се нов сасма

Варао сам

Да, варао сам. Издао јесам;
И волео – а сада не умем!
Последњу, кобну грешку сам
Поделио с древним чудовиштем.

Не знам ко је дошао први
Да плеше танго на мом гробу!
Напред идем – снага ме мрви,
Слабости моје удишу злобу.

Бежи од мене, човече мили –
Да избегнеш поделу јада,
Ал' кад бисмо се помолили:
Ја теби, ти мени био би нада.

Молитва за Косово

савремена
руска
поезија

Пут до истине је сложен
Ко неба прибежиште,
О, помилуј нас, Боже:
Срце сигурност иште.

Без лажи и сагињања,
Ниже не смемо пасти
Да крв нас не прогања,
Боже, у твојој смо власти.

Док хорде земљу пале,
Ми смо Божји војници;
Редови – сила мала –
Криви у туђој кривици.

Ал' без бола вере није,
Носити крст то је дар;
И без воље Божије
Нико не угаси пожар.

А хорде пале цркве,
И света земља гори;
Браћи опет узеше све,
Ал' око им још зазори.

А душмана све је више –
Боже, не остављај нас саме;
Дај сунца усред кише,
Изведи нас из таме.

Душмани надиру свуда,
Сами ђаво њихов је брат,
Просуше семе блуда
И нејачи ломе врат.

О, дај нам снаге, Боже
За душе и тела спас,
Сустати се не сме, не може –
Јер нит вечности је код нас.

Маријана Соломко

Пролазност

Закриљен прозор мушкатлама,
Врч сломљен и залепљен само,
Бејак на патње раскршћима,
Кад опало лишће испраћамо.

Кад сунце ко малине сво је,
И јасике колибе прекрију –
Док јесени вином тело боје
И баште последњу кап пију.

Нестане ватре, нема сјаја;
У очима само боје мртве –
Трошно дрво ко знамен краја,
Суво лишће с молитвом жртве.

Усред белих магова

Александру Пушкину

Усред белих магова дрвећа,
На стаклено леденим пољима,
У шатри од зимског перја ко свећа
Усана бледих пркосиш уморима.

Пао си ко жртва моралу крутом;
Од маховине у светлоплаве руке,
Рубину по кошуљи присутном –
Ко капи песме – стиха јауке.

Усред белих дрвећа пророка
На перону празном ко пусто поље,
Снежно перје, не бат корака,
То шкрипи твоје перо – најбоље.

Свете Русије

Ти – мало познати свете Русије,
Забрављени човече уклету,
И ви у бразди сивих поља ражи:
Дигните се до небесне плавети.

савремена
руска
поезија

Речи су људске у вама застале,
Одјеци гласова без тона и боје,
Али за покајање никад касно није
Док горке сузе у грлу вам стоје

Израстите попут стабла храста:
У корену томе руске главе ћуте;
Паметне, јаке – а ко бреза нежне,
Што из сваког зла пронашле су путе.

И чувајте све пољуљано и танко;
Да са наших поља до звезда устане,
Почиваће преци мирно, поносито –
Кад пред веком сваким јуност храбро стане.

Прва ноћ

Фрула – лет муве – сад балалајка,
Чему неука свирка, заморна, плитка?
А паук рече: “Твој лет за ме је бајка,
Пре сна у мрежи – музика питка.”

И сву ноћ је фрула из крила се чула
О црној судбини нелагодног дна,
О паучини да није чврста ко кула –
Већ пуна рупа мрежа обична.

О црвеној капљи из презреле вишње,
И младости што тек ноћас листа.
Паук муву води пред свевишње –
Љубећи јој звонка уста чиста.

Кад се с платна

маријана
соломко

Када се с платна ведрине слика смрви,
Небо накрене бледо ждрело;
Последњи лист јесени, ко угрушак крви,
С дрвећа пашће невесело.

Колико њих, мноштвенотмастих, не вечних
Лиски – жалосно рече: “Зар већ?”
Ко људи – и њих је несрећних,
У заборављеном падежу умрла реч.

За стабло везане милост с милошћу,
Пијане од сока с дна живота
Ко старац дремају строгом мудрошћу –
Заробљене на самом дну живота.

А лишће – живо као нечије лице,
Као поцепане из блока странице:
Згажено лежи испод прашине;
Нечије мисли у процепу тишине.

Божих

На Божић вам желим много Среће,
Наданхуће, Жар, Љубав ко из бајке
И да нам се жеље – оне највеће,
Отелотворе у крилу Земље Мајке.

Желим да с наше вољене Планете
Цвета здравље - дом да нам је Рај,
Да људи живе у миру, мој свете;
Разумевања и сагласја, Господе дај.

И дај Манастира светионике
Из њих нам шаљи хероје нове, вај!
Нама потребне Вођу и Песнике –
За нове подвиге њима надахнућа дај.

Дај нек милостив и праведан буде,
Да влада земаљским миром без беде
И сваког трена велича мир, људе,
А свима покаже пут да га следе.

С Тобом и за њим идемо до Победе!

савремена
руска
поезија

Ко сам ти ја

Ко сам ти ја?
Само сапутница –
С неба долазећа
Поносна светица,
Анемона,
Жеља ти вихорна,
Луталица –
Звезда ил' сва васиона.

Ко си ти мени?
Сапутник случајни
Луталица,
Далек – с тугом о жени
Мени.
Ко сам ти ја?
Жена обична
Или муза твоја
У сазвежђу с тобом венчана.

Звездана ноћ

Фебруар¹

Каква је ноћ сада с нама...
Блистава, звезданог неба,
Док срећа великим потезима
Меке увојке кистом вреба.

И пун је чудеса простор сав.
Чајковски – ноћ сва од звука
И ниоткуда пој, глас пискав:
Љубави није без јаука.

---

¹ Петар Иљич Чајковски "Годишња доба"

Стих ко бујица

*Утисци после посете старој винарији Михајловски
у предгађу Чајковског*

савремена
руска
поезија

Не знам бољу земљу од ове
Љути мирис покошене траве
У језеру сиве ждралове
А све у хладу шуме храстове

Светиња – стих ко бујица,
Под лишћем живот – беле гљиве,
Другови, ено је колибица –
Судбе ми нове линије криве.

Божја рука

Газим по роси с плавим месецом у коси,
Просипам сребро у зору.
Не чујем све а узвишени глас носи
Реч Његову у ћутње говору:
– Русија ће живети довека,
Руски народ ни пред ким не клечи.
И ја видех – Божја нас дотиче рука
И пут ка бољем што нам душе лечи.

Пуни месец

О, пуног месеца мучно време
и светлошћу притиснуто осетљиво теме!
Ти си као бледи ћилибар између облака снених,
самоубица срећних прибежиште
и складиште
судбина давно заборављених и непримљених
у крило Божије свите
све деце зачете а нерођене и незавољене,

некрштене и безимене,
оне од златне лакстозе сите,
оне похотом и болом оскрнављене
и скоро невидљиве у зрацима твоје светлости зелене

***

Живот је изгубио цену. Дејство инстинкта
и закона одржања врсте је веома ослабљено.
Зато леминзи јуре у океанске воде да се утопе,
а страшно парење јелена је жудњом за смрћу распаљено.

Нама је постало свеједно: умрети или заспати,
пијанство и бутифос или жудња за чернобилском шумом.
Као да је цео народ отрован патосом самоубиства
и као да га је заувек напустио тужних небеса промисао.

И шта ја да радим? Нема ме довољно за сву ту несрећу.
Мало је једна моја свећа да би се прошло кроз таму ноћи.
Господе, како ми је страшно што нисам ближњем ослонац.
А кад ближњем не помажем, како ћу даљњем помоћи?

Хиљаде стараца у беди и немоћи нисам к себи узела.
Ни деци из сиротишта моја брига није довољна била.
Преварене девојке нисам од абортуса сачувала,
и дечаке од Авганистана нисам спасила.

И нерумевањем мучим сопствено дете, рођено и мило,
и својој мајци ретко одлазим и помажем.
А мој друг је умро у Израелу, изгнанство га је убило.
Ако ме Бог упита о томе, шта да му кажем?

За бес у редовима такође неће бити опроштаја.
О, како желим да поверујем у могућност васкресења
моје пропале земље! Но и на словенски празник,
на хиљадугодишњицу крштења
нема исповедаонице,
где би се саслушале моје кривице.

Са руског превела Љубица Несторов

Разговор с дедом

Скандинавија своје километре
Ставља под многе точкове.
Тешки камиони ко да лете,
Обилазе све нове редове,
Дуж пута борове уклете
Што дуго ко стража ту стоје,
Непомични ко и увек што су.

Тад угледам мајке своје лице,
На Црвено брдо заједно
Код оца њеног а мог декице –
На далек пут крећемо вредно.

Две хиљаде километара тамо
И толико на повратку од њега.
На толиком путу једна жеља само,
Да видим деду – она оца својега.
Код родбине није необично
Да једни друге радо посете,
Још кад је место, ко дедино, одлично
За живот изван тебе, свете.

Пожелио сам, кажем искрено,
Да деда изађе на двориште
И каже — да сте ми живи и здрави,
Чекам вас од јуче, од јутра, и више.

Гле, праунук два метра, мушкарац прави,
За годину ко поручник се пише.
Сад већ сам знаш а не из приче
Шта је војска, како јој се служи,
Добар ратник и човек, мој унуче,
Твој деда је био – земљи да се одужи.

Метак је будала – бајонет за храбре,
Овде, у јулу четрдесет четврте,
Непријатељу пробисмо бокове,
Све ћутећи, мрштећи обрве,
И ето, колико година пролете
Откако ме тог јула убише.

Роде мили, пети јул је био,
Ено, тамо, у селу Вакили
Нико метак није испалио.
Ни Левитан се не јави на радио
Кад је капетан с дигнутим бајонетом
У јуриш, у мислима са Стаљином
Кренуо, и ми за њим гласно.

Тад с бока митраљез затрешта,
Све утихну ко ноћу, касно,
Јер, унуче, судбина је клета
Одредила да никад те не сретнем,
Да испратим младост, зрелост твоју.

Убише ме у последњем боју.

Јесење импресије

владимир
бабошин

У жутом плашту брезе све
С јесењим ветром реч разгоне,
На путу се барице леде,
Стакато ритмом звона звоне.
Киша по крову добује,
Мелодија сва је уморна –
Капима што лед их кује.
Осећам – зима ће суморна,
Ил' пуна природних чари.
Новембар уме бити хладан
И сетом боји све ствари –
Живот обичан и досадан.
Али – ако се Земља окреће,
Поново ће ситне кише
Сипити пољем у пролеће,
Музиком наде веће, више.

Жене

Налет емоција ниједна брана издржати неће
И одмах ће прегорети лицна од великог напона,
Спознати све што си ми сад причала право је умеће,
Чак и речи заустављене у мислима – израз без спона.

Показати осећање што кипи, из подсвети ишчупано
И у врелој глави све немогуће мисли измешати.
Све нужно да се постави: штафелај, палета и платно.
Да бих наклоност и слику љубави могао насликати.

*Све напред објављене песме са руског је превео
Анђелко Заблаћански*

На седам брежуљака

Пусти су и голи врхови дрвећа
На испосника рјабина подсећа,
оног што је видео висока брда и горе,
а између подножја њиних – велико дубоко море

савремена
руска
поезија

Ја ћу бити талас
и у кланцу ћу зачути каменог хука глас
О, Ко је Он што је небо створио као кров човеку,
а земљу нам поклонио као колевку?

Што је створено Речју, то је светлост постало.
Што је било ћутање, и даље ћути, до краја.
Он је поклонио живот великом и малом,
дао је птици крила, а свакој риби – пераја.

Зеби је дао слабост, а лаву – снагу у лову,
косу – умилни глас, тапиру сурлу његову;
земаљском створу – уживање у пливању и лету,
а светлост необичну небеском дивном свету.

Где се Он скрива? Да ли у дворцу свадбеноме,
иза видљиве границе сумрачнога неба?
А можда баш сад стоји на прагу твоме
Ко муње ће хорови анђела грмнути изненада:
„Великој срећи претходи много мука и јада.
У океану се налазе високе планине и горе,
а између њиних подножја – велико дубоко море.”
И као просјак моли водице и мало хлеба?
Како свога Творца слави друштво птичије?
У мочвари – шљука, а кукавица – на зеленој иви.
А Он се смеши док под покривачем плоти своје крије
Светлост Божанства која вечно живи.

Халкидонски љиљани

светлана
кекова

Таква имена лептирима нареци
да се по звуку препозна боја њина.
Дај зимским пчелама меда и вина,
а смирну, злато и тамјан подари деци.
Уђи у моју кућу – и ја ћу свећу упалити.
Реци ми: “Ђути!” – и ја ћу одмах заћутати.
Реци ми: “Плачи!” – и ја ћу, ко киша, заплакати.

Светлост се припија уз душу као влага уз брод
и као ластавица уз пусти небески свод.
“Волим те!” – реци ми тихо, тако тихо да боли,
и тада ћу разумети и како воду пламен воли,
и вечност – секунди незадржив кас,
и остављено тело како дух воли нежно,
и како нас,
огољене и грешне, Свевишњи воли – безнадежно.

С руског превела Љубица Несторов

Биографије песника и преводиоца

Евгеније Капустин рођен је 19. септембра 1984. године у Санкт Петербургу. Дипломирао је на Петроградском државном техничком универзитету. По професији – инжењер система за аутоматизацију морнаричког инжењерства.

Публикације: Лист “за сликање бродоградилшта” (Санкт Петербург), часопис “Невски календар” (Санкт Петербург), часопис “Природа и човек. Двадесет први век” (Москва), књижевни и уметнички часопис “Сфинга” (Санкт Петербург), књижевни и уметнички часопис “Надахнуће земље” (Новокузњецк), књижевни часопис “Тег” (Москва), књижевни часопис “Станица” (Санкт Петербург), антологија “Млади Петербурга” (2009, 2011), збирке поезије и прозе, “Колос речи” и “Ухо речи – 2” (Астрахан, 2008 и 2009), збирка савремене духовне поезије, “Небески одјец” (Санкт Петербург, 2009), збирка песама “Поново имам инспирацију” (Санкт Петербург, 2011), збирка песама “Извор светлости” (Нишњи Новоград, 2011).

Награде:

Добитник дипломе међуколегијални конкурс за дан Свете Татјане 2007-2008, из духовне поезије.

Три пута победник музичко-поетске манифестације “Догађаји у Елагину” (2009 - 2011)

Диплома на такмичењу једне песме у лаври Александра Невског (2009)

Добитник дипломе поетског конкурса под називом КР, која је спроведена од стране руског музеја (2011).

Диплома на конкурс посвећеном Дани словенског писаног језика и културе, у спомен Светих Ђирила и Методија (2011).

Уредник је међународног зборника савремене духовне поезије, “Небески одјец”.

Маријана Соломко рођена је 1984. године у Санкт Петербургу. Завршила је музичку школу, а 2009. године факултет украјинске Националне музичке академије “П. И. Чајковски”, одсек за клавира. Од детињства је свирала на многим концертима, а само у Шведској је, од 2001. до 2010. године, имала их више од седамдесет. Аутор је научних радова и чланака из области музике.

Прву песму написала је у шестој години. Победник је на много међународних такмичења поезије, добитница је Велике нараде Трећег међународног такмичења поезије под називом „Велики Кнез Константин Романов“ у Санкт Петербургу за 2013. годину. Те исте године учествује на XXX конференцији младих писца Северо-Запада.

Њене песме су објављене у алманасима поезије:

“Петербуршке строфе”, “Млади Санкт Петербурга” (Санкт Петербург), “Кућа кестенова” (Кијев), “Шареница” (Доњецк); антологије: “Поезија – женско лице” (Берлин), “Поетски форум”, “Благословена земља очаја” (Санкт Петербург), као и у многим књижевним часописима.

савремена
руско
поезија

Аутор је збирки песама Гуске лете на север (2013), Шта год се деси (2014).

Члан је Савеза писаца Русије.

Ирина Романова Михашина је рођена 18. новембра 1960. године на Уралу у граду Чајковски у Пермском региону. Тамо је завршила музичку школу на одсеку за хармонику, а 1984. године завршава “Лењинградски електотехнички институт за комуникације”.

биографије

Пише поезију, прозу, а бави се компоновањем, сликарством и другим јавним делатностима.

Главни је уредник часописа за књижевност и уметност “Нови поглед”, а такође је и директорка истоименог Културног центра у Санкт Петербургу. Аутор је пет књига.

Жив у Санкт Петербургу.

Олга Николајевна Постникова (1943) је песник, приповедач и писац критичких чланака. Завршила је Московски институт прецизне хемијске технологије. Радила је као инжењер у индустрији ретких метала. Од 1974. г. бави се растаурацијом споменика архитектуре. Сада ради као директор Високе школе рестаурације Руског државног хуманитарног универзитета. Веома ценећи Олгу Постникову као једног од ретких оригиналних савремених песника, познати песник Семјон Липкин је рекао: “По професији Олга Постникова је рестауратор споменика архитектуре, али у области стиха она није рестауратор, већ градитељ речи.” Своје радове О. Постникова је објављивала у алманасима и часописима. Аутор је више збирки песама.

Владимир Александрович Бабошин, песник, преводац, уредник и председник Удружења песника *Нови поглед* у Санкт Петербургу.

Рођен је 13. септембра 1958. године у селу Руска Бектјашка у Уљановској области. Дипломирао је на *Вишој војној школи* у Уљановску, а *Војну академију* и постдипломске студије завршио је у Лењинграду.

Пуковник је у пензији. Доцент на Војној школи, доктор филозофије на техничким наукама, дописни члан Санктпетербуршке академије наука и уметности.

Песник је и преводац, уредник и председник Удружења песника *Нови поглед* у Санкт Петербургу.

Живи и ствара у Санкт Петербургу.

Светлана Васиљевна Кекова (1951) је позната савремена песникиња, која пише претежно православну поезију, необичне дубине и лепоте. Рођена је у граду Александровску, на Сахалину. Завршила је Филолошки факултет Саратовског универзитета. Одбранила је магистарску дисертацију 1987., а докторску – 2009.

Предавала је на Филолошком факултета Саратовског универзитета и на Саратовском педагошком институту у звању

доцента. Живи у Саратову. Песме је објављивала у разним часописима. До сада је објавила 11 збирки стихова.

Анђелко Заблаћански, рођен је 4. децембра 1959. године у Глушцима код Богатића. Школовао се у родном месту, Сремској Миτροвици и Новом Саду. Поезију, афоризме и кратке приче пише од ране младост.

Објавио је збирке песама: *Рам за слике из снова* (1992), *Игра сенки* (2004), *Птица на прозору* (2007), *Сан напукле јаве* (2009), *Раскрића несанице* (2011), *Пијано праскозорје* (2014) и збирку афоризама *Палацање* (2006).

На 21. *Шумадијским метафорама* у Младеновцу (2008), у категорији кратке приче, добио је прву награду за приповетку *Везирове сузе*.

На санктпетербуршком поетском фестивалу *Поезија улице* (2014) освојио је равнопранво прво место са још четири песника песмом *Добročинство* (Барону Штиглицу).

Доста песама преведено му је на руски језик и објављено у руским часописима, а такође и он је преводио неке од руских песама. Песме суму преведене на бугарски и енглески, а афоризми на македонски језик. Приређивач је добро прихваћених и посећених интернет сајтова светске и наше поезије. Главни је уредник електронског часописа *Суштина поетике*.

Живи у Глушцима.

Љубица Несторов (рођ. Јовановић) родила се у Бежанији 1930. године. Основну школу и гимназију завршила је у Земуну, а Филолошки факултет (групу за руски језик и књижевност) у Београду. На истом факултету је магистрирала и докторирала.

Предавала је руски језик у гимназији у Бачком Петровцу, у основној школи у Земуну и на Машинском факултету у Београду.

Поред наставничког рада бавила се и писањем уџбеника руског језика за све нивое наставе (за основну и средњу школу и нефилолошке факултете), писањем стручних радова из области методике наставе руског језика, русистике и примењене лингвистике и преводом стручне техничке и медицинске литературе.

Последњих десет година преводи руску поезију. Објавила је две антологије песама руских песникиња – “Сенка туге и светлост наде” и “Сто година љубави”.

Живи у Београду.

савремена
руска
поезија

MP

IC XC

